

ENERGETIKAI HÍREK 2024 / 18

2024. MÁJUS 3.

TARTALOM

AZ OLAJ MINIMÁLIS VÁLTOZÁST MUTAT, MIUTÁN SZŰK TARTOMÁNYBAN INGADOZOTT	3
UKRAJNA 60%-KAL NÖVELI AZ EURÓPÁNAK SZÁNT TÉLI GÁZTÁROLÁST, MONDJA A NAFTOGAZ	3
AZ EURÓPÁBA IRÁNYULÓ OROSZ GÁZVEZETÉK-ÁRAMLÁS ÁPRILISBAN 6%-KAL CSÖKKENT M/M, DE 10,3%- KAL EMELKEDETT Y/Y	4
VILLAMOSÍTÁS, CRYPTO FENYEGETHETI WEST TEXAS GRID-ET A JÖVŐBEN	4
A MOL SIKERES OLAJFÚRÁST JELENTETT BE KÖZÉP-MAGYARORSZÁGON	6
AZ OMV PETROM 2030-IG 3,7 MILLIÁRD EURÓT FEKTET BE ALACSONY SZÉN-DIOXID-KIBOCSÁTÁSÚ ÜZLETÁGAIBA.....	6
OLASZORSZÁG FOGADKOZIK, HOGY NEM ÁLL AZ OROSZ LNG-RE VONATKOZÓ UNIÓS SZANKCIÓK ÚTJÁBA....	7
A LENGYEL TUSK ALAPOS VIZSGÁLATOT RENDELT EL AZ ORLEN 370 MILLIÓ DOLLÁROS ELRONTOTT OLAJÜGYLETÉVEL KAPCSOLATBAN	7
ZELENSZKIJ SZERINT OROSZ RAKÉTÁK VETTÉK CÉLBA AZ EU-T ELLÁTÓ GÁZLÉTESÍTMÉNYEKET	8
TÖRÖKORSZÁG ÁLLÍTÓLAG TÁRGYALÁSOKAT FOLYTAT AZ EXXONMOBILLAL AZ LNG-RŐL, AMELY SEGÍTENE AZ OROSZ ENERGIAFÜGGŐSÉG MEGFÉKEZÉSÉBEN.....	9
A STANDARD CHARTERED A GEOPOLITIKAI KOCKÁZATOT VIZSGÁLJA AZ OLAJBAN	9
A TOTALENERGIES VEZÉRIGAZGATÓJA FIGYELMEZTET, HOGY AZ OROSZ LNG-SZANKCIÓK ÁRROBBANÁST IDÉZNÉNEK ELŐ	12

A FOSSZILIS TÜZELŐANYAGGAL MŰKÖDŐ ERŐMŰVEKRE VONATKOZÓ BIDEN-SZABÁLYOK ÜTKÖZNEK A VILLAMOSENERGIA-KERESLETTEL.....	13
DRYAD SZERINT A JELENTÉSEK SZERINT IRÁN A HORMUZI-SZOROS MEGZAVARÁSÁRA TÖREKSZIK	15

Energetikai hírek

Az olaj minimális változást mutat, miután szűk tartományban ingadozott

Az olaj alig változott, miután az egész ülésszak során szűk tartományban ingadozott, mivel az amerikai készletek felhalmozódása és a közel-keleti tüzszünet lehetősége elnyomta a tegnapi éles veszteségekből való kilábalást.

A West Texas Intermediate hordónként 79 dollár alatt zárt, és korábban hét hete a legalacsonyabb szintre esett, miután a Hamász közölte, hogy "pozitív szellemben" tanulmányozza a jelenlegi tüzszüneti javaslatot, ami enyhítheti a geopolitikai feszültségeket. A fizikai piacon az amerikai készletek a múlt héten február óta a legnagyobb mértékben megugrottak, és a kulcsfontosságú időspekulációk gyengébb piacra mutattak.

Az olaj közelmúltbeli eladását a technikai szintek áttörése okozta, ami miatt a kereskedők felméri, hogy van-e még tér az árak esésére. Jelenleg a kulcsfontosságú mérőszámok, mint például a relatív erősség indexe azt jelzi, hogy a határidős ügyletek túladottak voltak. A dollár is csúszott a nap folyamán korábban, ami vonzóbbá tette a devizában árazott árukat.

"Májusig eladjuk, aztán menjünk el" - írták a TACenergy üzemanyag-nagykereskedő cég elemzői az ügyfeleknek szóló jegyzetükben. "A régi kereskedési mondás jól nézett ki az energiapiacok számára 2024-ben, mivel az új hónap az év eddigi legnagyobb napi eladásával indult".

Az olaj több mint 5%-ot veszített a héten a közel-keleti feszültségek enyhülésének jeleire, beleértve az USA és Szaúd-Arábia közötti történelmi paktum kilátását. A részvénypiacok esése szintén ellenszert jelentett a nyersolajnak az elmúlt napokban, mivel a kereskedők elzárkóznak a kockázatos eszközöktől. A csökkenés fordulatot jelent a múlt hónaphoz képest, amikor az olaj október óta a legmagasabb szintre emelkedett, miután Irán megtámadta Izraelt.

A kínálati oldalon az Egyesült Arab Emírségek fő olajtársasága közölte, hogy növelte termelési kapacitását, egy hónappal azelőtt, hogy az ország találkozik az OPEC+ országokkal, hogy döntsenek a termelés szintjéről az év második felére.

Árak:

- A júniusi szállítású WTI 0,1%-kal csökkent, és hordónként 78,95 dolláron állapodott meg New Yorkban.
- A júliusi szállítású Brent 0,3%-kal 83,67 dollárra emelkedett hordónként.

Rigzone, 2024.05.03.

Ukrajna 60%-kal növeli az Európának szánt téli gáztárolást, mondja a Naftogaz

A Reutersnek adott interjújában Olekszij Csernyiszov, az ukrán állami energiaipari óriásvállalat, a Naftogaz vezérigazgatója ambiciózus terveket tett közzé a külföldi vállalatok és kereskedők számára a téli gáztárolás 60%-os, mintegy 4 milliárd köbméteres növeléséről.

Annak ellenére, hogy március óta az orosz erők öt támadást intéztek az infrastruktúrája ellen, Csernyshov megnyugtatta, hogy a földalatti tárolók sértetlenek maradtak. A Naftogaz azonban továbbra is éber, és megerősíti védelmét a potenciális fenyegetésekkel szemben, különösen a föld feletti létesítményeket illetően, amelyeket sérülékenyebbnek tartanak.

Ukrajna földalatti tároló létesítményei, amelyek túlnyomórészt a nyugati régióban találhatóak, 31 milliárd köbméteres kapacitással büszkélkedhetnek. Ez a bőséges tárolókapacitás nemcsak Ukrajna hazai szükségleteit elégíti ki, hanem lehetővé teszi az Európából származó többletmennyiségek tárolását és felszabadítását az északi félteke nagy keresletű téli hónapjaiban.

A Naftogaz, amelyet hagyományosan a szomszédos országok, például Lengyelország használ, aktívan együttműködik a nemzetközi partnerek szélesebb körével, és a vevői kör bővítése érdekében távoli (pl. francia) vállalatokkal is tárgyalásokat folytat. Csernyshov kiemelte az

európai szállítók találkozóin a gázbetáplálási mennyiségek véglegesítéséről folyó tárgyalásokat, hangsúlyozva Ukrajna energetikai csomópontként betöltött szerepét.

A háború ellenére Ukrajna továbbra is megkönnyíti a területén keresztül Európába irányuló gáztranzitot az Oroszországgal kötött, decemberben lejáró tranzitmegállapodás alapján. Az ukrán hatóságok egyértelműen kijelentették, hogy nem kívánják megújítani a megállapodást. *Newsbase, 2024.05.03.*

Az Európába irányuló orosz gázvezeték-áramlás áprilisban 6%-kal csökkent M/M, de 10,3%-kal emelkedett Y/Y

Az Európába irányuló orosz vezetékes gázáramlás áprilisban 6%-kal csökkent havihoz képest, de éves szinten 10,3%-kal nőtt, mivel a vevők a Gazpromtól származó több szállítást választottak, mivel az jelenleg olcsóbb, mint az LNG.

Az európai gázszállító csoport, az Entsog adatai és a Gazprom napi jelentései szerint az átlagos napi orosz vezetékes export áprilisban 83,4 millió köbméterre csökkent a márciusi 88,7 millió köbméterről, de a tavaly áprilisi 75,6 millió köbméterről emelkedett. Az orosz vezetékes gáz az idei év első négy hónapjában összesen 10,2 milliárd köbméter volt.

Európában az újabb enyhe tél után nagy gázkészletek vannak, ami miatt a TTF spot árai a válság előtti szintre süllyedtek. Ezek a spot árak azonban - amelyek nagyjából az LNG átlagáraival korrelálnak - a szerződésekben szereplő árindexálás miatt jelenleg drágábbak, mint az orosz csővezetékes szállítások. Az ázsiai LNG-kereslet idén helyreállt, és a piac visszanyerte hagyományos prémiumát Európával szemben, ami lehetővé teszi, hogy több kínálatot vonzzon. Ugyanakkor az európai gázkereslet a 2022-ben és 2023-ban bekövetkezett keresletcsökkenés és -romlás következtében továbbra is visszafogott, és e fogyasztás egy része a hatékonyság növelése és az ipari bezárások következtében várhatóan nem tér vissza. További tényező volt az erős megújulóenergia-termelés, ami korlátozta a gázfelhasználást az energiatermelésben.

Míg az EU teljes villamosenergia-termelése az első negyedévben szerény mértékben, 1,1%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, a vízerőművek, a megújuló energiaforrások és az atomenergia-termelés 25%-kal, 12%-kal, illetve 4%-kal emelkedett, míg a gázalapú villamosenergia-termelés 10%-kal, a széntüzelésű villamos energia pedig 24%-kal esett vissza. Az orosz gázvezetékek kínálata drasztikusan csökkent az elmúlt két évben a Kreml gázfegyverkezése következtében. A szállítások 2023-ban 28,3 milliárd köbméterre csökkentek, szemben az előző évi 63,8 milliárd köbméterrel és a 2018-2019-es 175-180 milliárd köbméterrel.

Ugyanakkor a Gazprom növelte a Kínába irányuló gázértékesítést, a szállítások a 2022-es 15,3 bcm-ről tavaly 22,7 bcm-re emelkedtek.

Newsbase, 2024.05.03.

Villamosítás, Crypto fenyegetheti West Texas Grid-et a jövőben

A kibocsátáscsökkentési célok és a kriptovaluta 2040-re megduplázhathatja az energiaigényt és veszélyeztetheti a nyugat-texasi hálózatot.

Ezt állítja az Enverus Intelligence Research (EIR) a Rigzone-nak nemrég küldött közleményében, amely kiemelte, hogy a vállalat kiadott egy jelentést, amely számszerűsíti a Permian-medence olaj- és gázipari eszközeinek potenciális villamosítását az üzemeltetők kibocsátáscsökkentési céljai alapján, valamint annak hatását a hálózati keresletre, az átviteli áramlásokra és a növekvő terhelés kiszolgálásához szükséges termelésre.

A jelentés egyik legfontosabb tanulsága, hogy a megnövekedett terheléssel együtt további termelés kiépítésére is szükség van, különben az áramárak jelentősen emelkedni fognak - választa az EIR a közleményben.

Az EIR kiemelte, hogy egy másik fontos tanulság, hogy az ERCOT Far West terhelési zónájában a sorban álló termelés szintjének növelése nélkül az EIR arra számít, hogy a nettó

export tovább csökken. Ez lehetőséget teremt a régió belüli termelés számára, hogy bővítse kapacitását a csúcsterhelés kielégítése és a Kelet-Texasba irányuló export érdekében - áll az EIR közleményében.

2022-ben alapvető váltás kezdődött, mivel a terhelés növekedése a kútfőgáztermeléshez képest megnőtt - jegyezte meg az EIR a nyilatkozatban, rámutatva a jelentés egy másik kulcsfontosságú tanulságára. Ez a Permian-medence korai villamosítási törekvéseinek és a kriptovaluta-bányászat terhelésének Texasba történő migrációjának volt köszönhető, miután Kína 2021 közepén keményen fellépett a bányászok ellen - tette hozzá a vállalat.

"Úgy látjuk, hogy a Far West Texas energiaigénye 2040-re több mint megduplázódik a villamosítási trendek és a kriptopénz-bányászat növekedése miatt" - mondta Riley Prescott, az EIR vezető munkatársa a közleményben.

"Úgy véljük, hogy az ERCOT Far West zónájában elegendő terhelésnövekedés lesz ahhoz, hogy jelentősen több megújuló energiaforrás fejlesztését támogassa korlátozás nélkül" - tette hozzá Prescott.

"A következő néhány évben a Far Westnek nagymértékű energiatermelés-fejlesztésre lesz szüksége, hogy megfeleljen az előrejelzett terhelésnövekedésnek. Enélkül várhatóan jelentősen emelkedni fognak az áramárak a térségben" - folytatta Prescott.

"Úgy véljük, hogy a Távol-Nyugaton tapasztalható alacsony árakat megzavarhatják az új terhelési tényezők, köztük az olaj- és gázipari eszközök villamosítása és a kriptovaluta-bányászat növekedése" - folytatta Prescott.

A Rigzone megkérte az ERCOT-ot, hogy kommentálja az EIR nyilatkozatát. A cikk írásakor az ERCOT még nem válaszolt a Rigzone megkeresésére kommentárral.

Az ERCOT a múlt hónapban a honlapján közzétett közleményében bejelentette, hogy a jövőbeli gazdasági növekedésnek való megfelelés érdekében új tervezési korszakba lépett.

"Mivel Texasban folyamatos gazdasági és népességnövekedés tapasztalható, az ERCOT ... bejelentette, hogy másképp kell alkalmazkodni és tervezni a hálózat jövőbeli villamosenergia-igényének (terhelésének) kielégítése érdekében" - állt a szervezet közleményében.

"Az ERCOT új tervezési korszaka annak biztosítására összpontosít, hogy a rendszertervezés minden területe - a termelés és a terhelés összekapcsolásától az átvitel fejlesztéséig - alkalmazkodni tudjon a gyorsan növekvő texasi gazdaság igényeinek jobb kiszolgálásához" - tette hozzá az ERCOT.

A közleményben Pablo Vegas, az ERCOT elnök-vezérigazgatója elmondta, hogy "Texas folyamatos erős gazdasági növekedésének eredményeként az ERCOT rendszeréhez minden eddiginél gyorsabban és nagyobb mennyiségben csatlakozik új terhelés".

"Az előző két törvényhozás által biztosított eszközök fejlesztésével és alkalmazásával az ERCOT olyan helyzetben van, hogy jobban tudja tervezni és kielégíteni a hihetetlenül gyorsan növekvő államunk igényeit" - tette hozzá.

A közleményben az ERCOT kiemelte, hogy a tavalyi előrejelzéshez képest 2030-ra már további 40 000 megawattos terhelésnövekedés várható.

Még januárban az ERCOT bejelentette, hogy szervezeti változásokat hajt végre a vezetői csapatában, hozzátéve, hogy ezek a változások "az ERCOT vezetői csapatának mély tapasztalatát és tudását bővítik, hogy proaktívan kezeljék a gyorsan átalakuló elektromos hálózat komplexitását".

"Az ERCOT-nak célzott, értékorientált, időszerű, átalakító jellegű változtatásokra van szüksége az eszközeiben, technológiájában és folyamataiban" - mondta Vegas abban a közleményben.

"Az átalakuláshoz innovációra van szükség, és ezek a szervezeti változások továbbra is az ERCOT-ot az elektromos ipar vezető szerepébe fogják pozícionálni" - tette hozzá.

"A mi felelősségünk minden texasi iránt az, hogy biztosítsuk a megbízható és rugalmas hálózat fenntartását most és a jövőben is. Ezek a szervezeti változások támogatni fogják az ERCOT folyamatos küldetését, hogy megoldásokat valósítson meg az iparágunk előtt álló kihívásokra,

és olyan helyzetbe hozzon minket, hogy eleget tegyünk ennek a felelősségnek" - folytatta Vegas.

A változások részeként Jayapal Parakkuthot kinevezték vezető alelnökké és informatikai vezérigazgatóvá, Venkat Tirupatit a DevOps és hálózati átalakításért felelős alelnökké léptették elő, Sean Taylor a pénzügyi és kockázatkezelési vezérigazgató-helyettesi, valamint a kockázatkezelési vezérigazgató-helyettesi pozíciót vette át, Adam Martinez pedig a vállalati kockázatokért és stratégiáért felelős alelnökké nevezték ki.

Rigzone, 2024.05.03.

A MOL sikeres olajfúrást jelentett be Közép-Magyarországon

A magyar olaj- és gázipari vállalat, a MOL április 30-án jelentette be, hogy sikeres fúrást hajtott végre egy közép-magyarországi kútban. Az új kút tovább növeli a vállalat hazai termelését, amely az upstream termelés egyharmadát teszi ki.

A MOL először a paleogén medence geológiai egységében, a Budapest körüli 60 kilométeres körzetben fedezett fel kőolajat. A fővárostól 20 km-re délre fekvő Vecsésen 2022-ben találtak olajat, amely mára a vállalat egyik legtermékenyebb magyarországi olajkútjává vált, napi 1400 hordó (bpd) termeléssel.

A legutóbbi feltárás a Pest megyei Tura közelében lévő olajmezőn történt, amelyben a MOL 2023 óta 49 százalékos részesedéssel rendelkezik. A többséget az O&GD birtokolja, amely 35 termelő kúttal Magyarország harmadik legnagyobb szénhidrogéntermelője. A vállalat az elmúlt években több koncessziót nyert, jelenleg egy 5500 négyzetkilométeres területen végez gázkutatást.

A Budapeستől 62 km-re keletre fekvő turai mező 500 bpd termeléssel a MOL átlagos napi termelésének mintegy 1%-át teszi ki, és a magyar termelés 5%-át adja.

A MOL tavaly 500 000 tonna nyersolajat termelt ki Magyarországon, ami az országban feltárt összes kőolaj mintegy 40%-a. Emellett 1,5 milliárd köbméter gázt is kitermelt, ami a teljes hazai termelés mintegy 90%-a.

A helyi termelés jelenleg a MOL upstream portfóliójának mintegy harmadát teszi ki, de a vállalat azt tervezi, hogy a következő öt évben ezt a szintet növeli, több százmilliárd forintot fektetve az upstream termelésbe. Ennek az összegnek mintegy kétharmadát, 60-65%-át a gázkutatásra, 20-25%-át az olajra, a többit pedig karbantartásra fordítják.

Newsbase, 2024.05.02.

Az OMV Petrom 2030-ig 3,7 milliárd eurót fektet be alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzletágaiba

Az OMV Petrom a 2030-ig tervezett 11 milliárd eurós beruházásainak egyharmadát öt alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzletágra fordítja, amelyek a tervek szerint ennek következtében elérik a vállalat EBIT-jének 15%-át - mondta Christina Verchere, a vállalat vezérigazgatója a Ziarul Financiarnak adott interjújában.

Az öt alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzletág a zöld villamosenergia-termelés, a bioüzemanyag-előállítás, az alternatív mobilitás infrastruktúrájának fejlesztése, a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás, valamint a hidrogéngyártás.

Verchere megerősítette, hogy a vállalat a következő három évben évente 8 milliárd RON (1,6 milliárd euró) értékben fog beruházni.

A vállalat piaci kapitalizációja elérte a 43 milliárd RON-t, miután részvényei 42%-kal emelkedtek éves szinten, szemben a BET blue chip index 39%-os éves emelkedésével.

Newsbase, 2024.05.02.

Olaszország fogadkozik, hogy nem áll az orosz LNG-re vonatkozó uniós szankciók útjába
Gilberto Pichetto Fratin olasz energiaügyi miniszter szerint Olaszországnak "nincs oka ellenezni az Oroszországból származó cseppfolyósított földgázra vonatkozó új szankciókat" - jelentette a Politico április 26-án.

A megjegyzésre azután került sor, hogy a tagállamok egyre többször kérik, hogy az Európai Unió az orosz LNG ellen lépjen fel az Oroszország elleni jövőbeli szankciócsomagokban, megtorlásul az ukrajnai invázióért.

Már 13 szankciócsomagot hajtottak végre Oroszország ellen, hogy megpróbálják gyengíteni Oroszország gazdasági erejét és az Ukrajna elleni háború finanszírozására való képességét. A blokk azonban eddig elzárkózott attól, hogy korlátozásokat vezessen be az orosz cseppfolyósított földgáz behozatalára.

Áprilisban az EU megtette a lehetséges tilalom felé vezető lépéseket, amikor az Európai Parlament megszavazta az új szabályokat, amelyek lehetővé teszik a tagállamok kormányai számára, hogy blokkolják az orosz LNG importját azáltal, hogy korlátozzák az orosz cégeket a gázinfrastruktúra kapacitásfoglalásában.

Eközben Valdis Dombrovskis, az EU ügyvezető alelnöke jelezte, hogy jelenleg egy 14. szankciócsomag kidolgozásán dolgoznak, Tobias Billstrom svéd külügyminiszter pedig azt sugallta, hogy a csomag tartalmazhatja az orosz LNG importjának tilalmát.

Ettől függetlenül Olaszország kényelmes helyzetben van, és már nem függ az orosz gáztól - mondta Fratin, jelezve, hogy Róma nem ellenzi a szankciókat.

"Olaszország jelenleg olyan állapotban van, hogy akár teljesen nélkülözheti az orosz gázt" - jelentette ki Fratin.

"Diverzifikáltunk; különböző forrásaink vannak, és megvannak az újragázosítási terminálok, így elegendő ellátással rendelkezünk ahhoz, hogy nyugodtak legyünk" - tette hozzá.

Az energiaügyi miniszter rámutatott a transzadriai gázvezetéken keresztül történő gázimport növekedésére, valamint az Algériával és Líbiával kötött új megállapodásokra, amelyeknek köszönhetően Olaszország most már képes az orosz gáz nélkülözésére.

Az orosz cseppfolyósított földgáz behozatala 2023-ban kevesebb mint 5%-át teszi ki Olaszország teljes gázimportjának. Ez a szám kolosszális változást jelent az ukrajnai inváziót megelőző időszakhoz képest. 2020-ban az orosz LNG-import Róma teljes gázimportjának 43%-át tette ki.

Miután Olaszország hátat fordított az orosz gáznak, az ország jelezte, hogy növelni kívánja az energiakapcsolatait Észak-Afrikával. Giorgia Meloni miniszterelnök beruházási tervet dolgozott ki egy Afrika és Európa közötti energiátranzit-csomópont kialakítására.

Newsbase, 2024.05.01.

A lengyel Tusk alapos vizsgálatot rendelt el az Orlen 370 millió dolláros elrontott olajügyletével kapcsolatban

Donald Tusk lengyel miniszterelnök elrendelte a varsói tőzsdén jegyzett Orlen, az ország állami irányítású energia- és üzemanyagipari óriáscégének gyanús tevékenységével kapcsolatos vizsgálat felgyorsítását.

A vita középpontjában az Orlen svájci leányvállalata, az Orlen Swiss Trading (OTS) 1,6 milliárd zloty (370 millió dollár) veszteség áll, amelyet egy nyersolajszállítási ügylet során szenvedett el.

Az Onet lengyel hírportál szerint Daniel Obajtek, aki 2018 és 2024 között az Orlen vezérigazgatója volt, állítólag figyelmen kívül hagyta a vállalat biztonsági csapatának figyelmeztetéseit Samer A. libanoni állampolgárral kapcsolatban, akit Obajtek az OTS élére alkalmazott.

Az Orlen biztonsági csapata azzal gyanúsította Samer A.-t, hogy "kapcsolatban áll a Hezbollah terrorszervezettel és részt vesz az Iránnal folytatott illegális olajkereskedelemben" - jelentette az Onet.

Ezen aggályok ellenére Obajtek állítólag Samer A.-t nevezte ki az OTS élére.

Samer A. vélhetően felelős egy ismeretlen kereskedővel kötött nyersolajszállítási ügyletért, akit az Orlen előre kifizetett egy olyan szállításért, amelyet soha nem szállítottak le. A vállalat azóta bejelentette a veszteséget, és elismerte, hogy kevés az esély a pénzüsszegek visszaszerzésére. A vizsgálatra azután került sor, hogy a Tusk vezette új kormány leváltotta az Orlen vezetését. Tusk most személyesen kért találkozót a főügyessel és a hírszerző szolgálatok koordinátorával, hogy megvitassák a hatalmas veszteséget és a lehetséges Hezbollah-kapcsolatokat.

"A lengyeleknek tudniuk kell az igazságot" - jelentette ki Tusk az X-en közzétett bejegyzésében. Ez megismétli korábbi, márciusi figyelmeztetéseit arról, hogy az OTS potenciálisan "nagyon komoly problémáknak" teszi ki Lengyelországot.

Obajtek hatalomra kerülése az Orleennél 2015 végén egybeesett a Jog és Igazságosság (PiS) párt választási győzelmével. Politikai indíttatású kinevezésnek tekintették, ami gyakori gyakorlat, amikor lengyel pártok állami tulajdonú vállalatok irányítását veszik át.

Obajtek vezetése alatt az Orlen agresszívan terjeszkedett, felvásárolta a kisebb versenytárs Lotos-t, az Energa energetikai vállalatot és a PGNiG gázóriást. 2021-ben azzal is ellentmondásba keveredett, hogy megvásárolta a Polska Press regionális médiacsoportot, és a PiS politikai programjához igazodva lecserélte a szerkesztőket.

Obajtek jelenleg is indul a közelgő európai parlamenti választásokon. A PiS vezető jelöltjeként a délkeleti erősségű régiójukban szinte biztos, hogy mandátumot nyer Strasbourgban.

Tusk vádjaira és az Onet jelentésére reagálva Obajtek tagadta, hogy bármi rosszat tett volna. "Miniszterelnök úr, ön botrányokat keres ott, ahol nincsenek" - mondta az X-en.

Az Orlen részvényeinek árfolyama április 29-én a varsói tőzsdén 1,19%-kal 68,12 zlotyra emelkedett.

Newsbase, 2024.04.30.

Zelenszkij szerint orosz rakéták vették célba az EU-t ellátó gázlétesítményeket

Volodimir Zelenszkij elnök elítélte az ukrán energiaágazat elleni április 27-i orosz támadást, mondván, hogy a támadás az EU ellátása szempontjából kulcsfontosságú gázlétesítményeket célozta.

Zelenszkij esti videó üzenetében a nemzethez fordult, és közölte, hogy az orosz támadás különböző energetikai létesítményeket célzott meg, köztük az áram- és gáztranzitban részt vevő létesítményeket. Kiemelte e létesítmények jelentőségét az EU biztonságos gázszállításának biztosításában, hangsúlyozva az európai energiapiacokra gyakorolt lehetséges következményeket.

Zelenszkij a nemzetközi partnerek védelmi fegyverrendszerei mellett kampányolva elismerte az ukrán erők erőfeszítéseit a támadás elhárításában, és kijelentette, hogy a kilőtt 34 orosz rakéta egy részét sikeresen elfogták. Konkrét részleteket azonban nem közölt a célba vett létesítményekről vagy a támadás által okozott kár mértékéről.

Az ukrán energetikai infrastruktúrát ért támadás ellenére a Naftogaz állami olaj- és gázipari vállalat arról számolt be, hogy az ukrán fogyasztók és ügyfelek ellátása nem sérült. Lviv régió kormányzója, Makszim Kozytskij azonban nyilvánosságra hozta, hogy a támadás során a régiót is célba vették, és a kritikus energetikai infrastruktúra objektumai is kárt szenvedtek. A katasztrófavédelmi szolgálatok gyorsan reagáltak a csapások következtében keletkezett tüzek oltására.

Zelenszkij megismételte felhívását a védelmi rakéták, különösen a Patriot-rendszerek beszerzésére, hangsúlyozva, hogy a jövőbeni fenyegetések hatékony elhárítása érdekében

fokozni kell Ukrajna légvédelmi képességeit. Hangsúlyozta a közelmúltbeli támadás kihívó jellegét, megjegyezve, hogy az orosz erők szándékosan úgy tervezték meg a rakéták röppályáját, hogy akadályozzák Ukrajna légvédelmi rendszereit.

Newsbase, 2024.04.30.

Törökország állítólag tárgyalásokat folytat az ExxonMobillal az LNG-ről, amely segítene az orosz energiafüggőség megfékezésében

Törökország állítólag tárgyalásokat folytat az amerikai ExxonMobil energiaipari óriáscéggel egy több milliárd dolláros, cseppfolyósított földgáz (LNG) szállítására vonatkozó megállapodásról, amely segítene csökkenteni az orosz energiától való függőségét.

A tárgyalásokról a Financial Times április 28-án számolt be.

Ankara egy "új ellátási portfóliót" szeretne kialakítani, amely révén kevésbé függne egyetlen partnertől - mondta Alparslan Bayraktar török energiaügyi miniszter az FT-nek adott interjújában.

Törökország évente legfeljebb 2,5 millió tonna LNG-t biztosítana az ExxonMobil-lal tárgyalás alatt álló, akár egy évtizedre szóló megállapodás révén - jelentette Bayraktar, hozzátéve, hogy a kereskedelmi feltételekről még folynak a tárgyalások.

Törökországnak nagyon kevés saját kőolaj- és földgázkészlete van. Nagymértékben függ az Oroszországból, Azerbajdzsánból és Iránból származó importtól, valamint az Algériából, Katarból, az Egyesült Államokból és Nigériából érkező LNG-szállítmányoktól.

Szénhidrogénkészleteinek hiánya ellenére Törökország tervezi egy olyan energetikai csomópont létrehozását, ahonnan az országba érkező olaj- és gázáramlásokat tovább lehetne irányítani az európai és potenciálisan más exportpiacokra. Néhány potenciális ügyfélország azonban aggodalmának adott hangot, hogy a központot arra használhatják, hogy az orosz olaj- és gázáramlásokat, amelyeket jelenleg az ukrán háborúval kapcsolatos szankciók miatt nem engednek be a piacukra, álcázzák.

Newsbase, 2024.04.30.

A Standard Chartered a geopolitikai kockázatot vizsgálja az olajban

Az olajárak közelmúltbeli enyhülése talán az olajpiac nagyobb érettségének jeleként értékelhető, ha a geopolitikáról van szó - állítják a Standard Chartered elemzői a múlt héten a Rigzone-nak küldött jelentésükben.

"Miután 2022-ben a geopolitikai árnyékokra ugrott és túlreagált, a piac 2024-ben eddig sztoikusabb volt" - jegyezték meg.

Alternatívaként az áresés a geopolitikával kapcsolatos növekvő éretlenség jelének is tekinthető - állították a jelentésben az elemzők.

"Ez egy olyan piac, amely nem árazza be a geopolitikai kockázatot, hacsak nincs valami szemmel láthatóan lángoló és lángokban álló helyzet" - tették hozzá.

A jelentésben a Standard Chartered elemzői elárulták, hogy szerintük "az igazság valószínűleg valahol e két értelmezés között van".

"Talán nem lenne bölcs dolog megpróbálni egy meggyőző geopolitikai narratívát kihámozni a közelmúlt olajpiaci reakcióiból; úgy gondoljuk, hogy mindig is nehézséget okozott bármilyen viszonylag lassan mozgó geopolitikai narratíva helyes árazása" - fogalmaztak.

"Úgy gondoljuk, hogy az áresésből ésszerű arra következtetni, hogy a kereskedők a korábbinál kevésbé aggódnak a rövid távú ellátási kockázatok miatt; nem gondoljuk azonban, hogy bármit is lehetne következtetni a piacnak a geopolitikában bekövetkező tartós elmozdulásokról alkotott véleményéről, vagy arról, hogy a hosszabb távú kockázatok megemelkedtek-e" - tették hozzá.

"Röviden, a geopolitikai kockázat véleményünk szerint továbbra is nagy és egyben érintetlen" - folytatták.

Az elemzők a jelentésben kiemelték, hogy véleményük szerint a hosszabb távú kínálati kockázat az elmúlt hét hónap eseményei miatt emelkedett meg.

"Az Irán és Izrael között régóta húzódo vita eddig nagyrészt burkoltan zajlott, egyik fél sem ismerte el, és gyakran proximokon keresztül zajlott" - fogalmaztak.

"Ez a konfrontáció most sokkal egyértelműbb és közvetlenebb; az iráni vörös vonalakat olyan módon rajzolták át, amely valószínűleg megnehezíti a jövőbeni feszültség eloszlatását, és nem látszik a feszültség várható megoldása" - jegyezték meg.

"Továbbá nem gondoljuk, hogy az iráni olajexporttal kapcsolatos amerikai politika a novemberi elnökválasztás eredményétől függetlenül egészen olyan körültekintő marad, mint jelenleg" - tették hozzá.

Az elemzők a jelentésben leszögezték, hogy a választások befolyásolhatják az iráni export következő visszaesésének időzítését, de hozzátették, hogy szerintük az Iránra nehezedő nyomás fokozódása mindenképpen nagyon valószínű.

"Az iráni olajexportra vonatkozó amerikai másodlagos szankciók legutóbbi kiegészítései bővíthetik a rendelkezésre álló eszközöket, bár megjegyezzük, hogy a meglévő amerikai politikai eszközök elegendőek voltak ahhoz, hogy 2020 végén az iráni exportot a nullához közeli szintre szorítsák le, mielőtt a nemzetközi kontextus és a kapcsolódó végrehajtási politikák megváltoztak volna" - fogalmaztak az elemzők.

Piaci fundamentumok

A közel-keleti fejleményekre irányuló piaci figyelem csökkenése valószínűleg visszahozza a fundamentumok előtérbe kerülését - vélik a Standard Chartered elemzői a jelentésben.

"A rövid távú különbségek, amelyek az első negyedévben kulcsfontosságúak voltak az árak alakulása szempontjából, valószínűleg a második negyedévben is azok maradnak" - tették hozzá.

"Mérlegeink arra utalnak, hogy április a tipikus válszezonbeli jellemzőket fogja mutatni, a készletfelhalmozódásra való hajlammal, mielőtt a negyedév hátralévő részében megélnék a kereslet" - folytatták.

"Modellünk áprilisban kis mértékű, napi 74 000 hordós globális készletfelhalmozódást mutat, ami lényegesen kisebb, mint a 2023. áprilisi napi 2,2 millió hordós és a 2022. áprilisi napi 1,4 millió hordós készletfelhalmozódás" - mondták.

"Mindazonáltal ez valószínűleg jelentős lazításnak fog tűnni a fizikai piacon az erős szezonellenes első negyedévi készletlehívások után. Előrejelzésünk szerint azonban a globális olajkereslet májusban és júniusban erőteljesen élénkíteni fog, májusban először meghaladja a napi 103 millió hordót (napi 103,15 millió hordóval), majd júniusban 103,82 millió hordóval meghaladja ezt a rekordot" - folytatták.

Az elemzők a jelentésben kiemelték, hogy a jövő hónapban napi 1,53 millió hordó, júniusban pedig napi 1,69 millió hordó globális készletkivonásra számítanak, ami szerintük jelentősen szűkíti a fizikai árfolyamkülönbségeket.

"Bár mérlegeink azt mutatják, hogy a harmadik negyedévben legalább napi egymillió hordónyi extra OPEC-kitermelésre van lehetőség a készletek növelése nélkül, úgy gondoljuk, hogy az árak legutóbbi visszalépése újra megnyitja a kérdést a kibocsátás növelésének időzítéséről" - jegyezték meg elemzőik.

"A következő kulcsfontosságú miniszteri találkozóra már csak hat hét van hátra; úgy gondoljuk, hogy ha a piac akkor még mindig gyengén kereskedik, és a kereslettel és a makrogazdasági környezettel kapcsolatos piaci aggodalmak továbbra is fennállnak, a miniszterek valószínűleg nem akarnak azonnal újra olajat juttatni a piacra" - tették hozzá.

Az elemzők a jelentésben úgy vélik, hogy a következő hetek kulcsfontosságúak lesznek annak eldöntésében, hogy mennyire lesz szűkös a harmadik negyedév.

"Előrejelzésünk szerint napi 1,6 millió hordós készletcsökkenés várható a 3. negyedévben, ha az OPEC-kitermelés nem emelkedik, ami súlyosbítja a H1-2024-es 1,1 millió hordós napi készletcsökkenés árhatását" - tették hozzá.

Olajár

A jelentésben a Standard Chartered elemzői elárulták, hogy a vállalat gépi tanulással működő olajármodellje - SCORPIO - 1,07 dollár/hordó heti emelkedést jelez a Brent április 29-i elszámolására.

"A teljes Brent-görbe továbbra is magasabb az előző évhez képest, bár a különbségek szűkültek, különösen a görbe közepén" - tették hozzá.

Az elemzők a jelentésben kiemelték, hogy a fronthavi Brent április 22-én hordónként 87,00 dolláron állapodott meg, "miután ugyanezen a napon háromhetes mélypontra, 85,79 dollárra esett napközben".

"A heti csökkenés 3,10 dollár/hordónként volt, ami nagyobb, mint a SCORPIO által jelzett 0,94 dolláros hordónkénti csökkenés" - tették hozzá.

A Standard Chartered a jelentésben azt vetítette előre, hogy az ICE Brent közeli jövőbeni nyersolaj ára az idei második negyedévben átlagosan 94 dollár/hordó, a harmadik negyedévben 98 dollár/hordó, a negyedik negyedévben 106 dollár/hordó, 2025 első negyedévében 107 dollár/hordó, a második negyedévben 103 dollár/hordó, a harmadik negyedévben pedig 111 dollár/hordó lesz.

A vállalat várakozásai szerint a nyersanyag 2025-ben összességében hordónként 109 dolláros, 2026-ban összességében 128 dolláros, 2027-ben pedig 115 dolláros hordónkénti átlagot fog elérni - olvasható a jelentésben.

Ole R. Hvalbye, a Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB) árupiaci elemzője a múlt héten a Rigzone-nak küldött külön jelentésében úgy fogalmazott, hogy "a fundamentumok jelenleg túlnyomórészt a globális olajárak alakulását befolyásolják".

"A geopolitikai "kockázati prémiumok" csökkentek a múlt héthez képest, bár az aggodalmak továbbra is fennállnak, amit az Ukrajna által két nyugat-oroszországi orosz olajraktár ellen intézett csapások és a húszik állítása szerint a jemeni partoknál lévő hajókat célzó támadások emelnek ki" - mondta Hvalbey abban a jelentésben.

"A viszonylag nyugodtabb geopolitikai helyzetben a piac gondosan értékeli az adatokat és a fundamentumokat. Míg a kínálati kép egyértelműnek tűnik, a kereslet továbbra is a domináns bizonytalanság, amelyet a piac megpróbál dekódolni" - tette hozzá.

A J.P. Morgan elemzői a Rigzone-nak április 20-án küldött jelentésükben azt mondták, hogy az olajra vonatkozó alapeseményük "továbbra is 90 dolláros Brent májusig és 85 dollár a 2H24-ben".

Rigzone, 2024.04.29.

Hat hónapos leállás után újra üzembe helyezik az észt-finn gázösszeköttetést

A Finnországot és Észtországot összekötő Balticconnector gázvezeték a tavaly októberi, törés miatti lezárását követően ismét üzembe helyezte magát - jelentették a két ország szállításirendszer-üzemeltetői (TSO) április 22-én.

A Balticconnectort tavaly október 8-án éjjel zárták le, miután a gyors nyomáscsökkenés szivárgást jelzett. Az esemény az Északi Áramlat csővezetékeinek előző évi szabotázsza miatt szándékos szabotázstól tartottak. Ugyanezen a napon egy távközlési kábel is megsérült a környéken.

A finn hatóságok most úgy vélik, hogy a károkat a Newnew Polar Bear kínai konténerhajó okozta, amely a Balti-tenger fenekén húzta a horgonyt. A vizsgálatok folyamatban vannak, és Helsinki tárgyalásokat folytat Pekinggel az esetről.

Az észti TSO Elering április 4-én jelentette, hogy a szükséges javításokat elvégezték, és a vezeték épségét és szilárdságát tesztelték. A Balticconnector április 22-én a terveknek megfelelően megkezdte a kereskedelmi gázforgalmat.

Az Elering és finn partnere, a Gasgrid szerint a piaci szereplők ezen a gáznapon mintegy 10 GWh kereskedelmi gázt továbbítanak Észtországból Finnországba, és mintegy 70 GWh-t Finnországból Észtországra. A szállításrendszer-üzemeltetők ezért 60 GWh fizikai gázt kívánnak továbbítani Finnországból Észtországra a nap folyamán.

A két országot összekötő Balticconnector vezeték 2020 elején helyezték üzembe. A vezeték 152 km hosszan halad a finnországi Inkoo és az észtiországi Paldiski között.

A projekt beindítása kulcsfontosságú volt Finnország számára, hogy az orosz szállítások mellett alternatív gázellátási forrást biztosítson. Az országot sokkal jobban sújtotta volna, ha a Gazprom 2022 májusában leállítja a szállítást, ha a vezeték nem biztosítja a balti térségből érkező gázt.

Finnország később az inkoói úszó LNG-terminál (FLNG) tavaly márciusi üzembe helyezésével erősítette energiabiztonságát. Észtország viszont részese az e terminálhoz való hozzáférés előnyeiből, bár Litvániában és Lengyelországban LNG formájában partra szállított nem orosz gázhoz is hozzáfér.

Newsbase, 2024.04.29.

A TotalEnergies vezérigazgatója figyelmeztet, hogy az orosz LNG-szankciók árrobbanást idéznének elő

A Jamal LNG-projektet érintő uniós szankciók a globális gázárak megugrását idéznék elő, ami a globális beszállítók, köztük a TotalEnergies számára is nyereséget hozna - mondta Patrick Pouyanne, a francia nagyvállalat vezérigazgatója április 26-án.

Az Európai Bizottság a Moszkva elleni, az ukrajnai invázió miatt elrendelt 14. szankciócsomag részeként tárgyal a tagállamokkal az orosz LNG-szektorra vonatkozó további korlátozások bevezetéséről. A Bloomberg szerint olyan szankciókat fontolgatnak, amelyek az uniós kikötőkben zajló orosz LNG-átrakásokat céloznák, de nem befolyásolnák a blokk saját szuperhűtött gázvásárlásait az országból.

A TotalEnergies 20%-os részesedéssel rendelkezik a Novatek oroszországi Jamal LNG-üzemében, valamint 10%-os részesedéssel az orosz vállalat Arctic LNG-2 projektjében. Ez utóbbi eredetileg az idei év első negyedévére várt indítása a szankciók miatt késik. A TotalEnergies 19,4%-os részesedéssel rendelkezik a Novatekben is.

"Ha az EU szankciókkal sújtja a Jamal LNG-t, az LNG ára gyorsan emelkedni fog, és globálisan a portfóliónk is profitálni fog" - mondta Pouyanne. "Pozitívum lenne, ha szankciók lennének, nem negatívum, mert a Jamalból származó készpénz meglehetősen korlátozott."

A TotalEnergies a világ harmadik legnagyobb LNG-szereplője, globális portfóliója évi 50 millió tonna üzemanyagot tartalmaz.

"Az európai vezetők megértik, hogy az ellátásbiztonságuk ma az LNG-re támaszkodik, és nem akarnak ismét áremelkedést látni... én úgy tudom, hogy lehet, hogy vannak elképzeléseik, de 2027-től, nem korábban" - mondta Pouyanne.

A TotalEnergies tavaly óta nem kapott osztalékot a Jamal LNG-től, mert az Oroszországgal folytatott pénzügyi tranzakciókra vonatkozó szankciók miatt nehéz pénzt kivenni az országból. A Novatektől 2022 végén mintegy 450 millió dollár féléves osztalékot kapott.

Oroszország 2023-ban még mindig az EU gázellátásának mintegy 15%-át adta, mivel az országból származó kedvezményes LNG-szállítmányok importjának növekedése részben ellensúlyozta a vezetékes gáz mennyiségének csökkenését. Bár az európai gázárak sokat enyhültek a 2022-es kiugrás óta, még mindig mintegy 50%-kal magasabbak, mint az ukrajnai háború előtti években jellemző volt, és az LNG globális piaca továbbra is feszes. Ezért az

európai vezetők egyelőre nem szívesen veszik célba az orosz LNG-t, legalábbis addig, amíg a piacra nem érkezik a következő nagyobb extra kínálati hullám, ami 2026-27-ben várható.
Newsbase, 2024.04.29.

A fosszilis tüzelőanyaggal működő erőművekre vonatkozó Biden-szabályok ütköznek a villamosenergia-kereslettel

A Biden-kormányzat keményen fellép az ország villamosenergia-ágazatából származó, a bolygó felmelegedését okozó szennyezés ellen, és a megbízások valószínűleg olyan szénerőművek bezárását ösztönzik, amelyek a támogatók szerint létfontosságúak a növekvő energiaigény kielégítéséhez.

A Környezetvédelmi Ügynökség csütörtökön bemutatott rendelete arra kényszeríti az ország jelenlegi szénerőműparkját, hogy 2039-ig szinte az összes szén-dioxid-kibocsátásukat felfogják - vagy bezárják. És hasonló szennyezéscsökkentést ír elő a helyettük épülő új gáztüzelésű erőművek számára is.

Összességében az intézkedés tovább terelheti az országot a kibocsátásmentes megújuló energiaforrások felé, és felgyorsíthatja a szénerőművek bezárását egy olyan időszakban, amikor a mesterséges intelligencia, az adatközpontok és a járművek villamosítása növeli a keresletet. A Boston Consulting Group szerint csak az amerikai adatközpontok fogyasztása a 2022-es szinthez képest megháromszorozódik, és az évtized végére akár 390 terawattóra is nőhet. Ez a dinamika arra figyelmeztetett, hogy az elektromos áramellátás megbízhatósága veszélyben van.

Az intézkedés Joe Biden elnök eddigi egyik legnagyobb kezdeményezése az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, amely a személygépkocsik, a nehéz tehergépkocsik és az olajipari infrastruktúra üvegházhatású gázkibocsátását célzó korábbi szabályozásokra épül. Az erőművek az USA üvegházhatású gázkibocsátásának mintegy harmadáért felelősek, és ezek csökkentése elengedhetetlen az országnak a párizsi megállapodásban vállalt szén-dioxid-csökkentési kötelezettségének teljesítéséhez.

"Így nyerjük meg a jövőt" - mondta Ali Zaidi, a Fehér Ház nemzeti éghajlati tanácsadója újságíróknak, hozzátéve, hogy a megújuló energiaforrások gyorsuló bevezetése megmutatja, "miért lehetünk ambiciózusak a jövőben".

"Az energiaszektor ma több eszközzel rendelkezik, mint valaha, hogy csökkentse a szennyezést és modernizálja hálózatunkat" - mondta.

A kritikusok azonban a szabályt az energiaellátás megbízhatóságát fenyegető veszélynek tekintik.

"Már így is nehéz helyzetben vagyunk", tekintettel azokra a figyelmeztetésekre, amelyek szerint 19 államban még normál csúcskereslet esetén is fennáll az áramkimaradás veszélye, mondta Jim Matheson, a Nemzeti Vidéki Elektromos Szövetkezetek Szövetségének vezérigazgatója. "Ez bizonytalanságot okoz azzal kapcsolatban, hogy hogyan fogjuk a villanyt égve tartani."

Az EPA üvegházhatást okozó gázokra vonatkozó rendelete tulajdonképpen egyike annak a négy szabálynak, amelyet csütörtökön véglegesítettek, és amely a szénerőművek szennyezését célozza - a többi szabály országsszerte több száz szénhamu-tározóra vonatkozó követelményeket ír elő, valamint a szennyvíz, a higany és más mérgező légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentését írja elő.

"Bizakodva készülünk"

Michael Regan, az EPA adminisztrátora csütörtökön a Howard Egyetemen összegyűlt környezetvédőknek, diákoknak és aktivistáknak azt mondta, hogy a megközelítés olyan információkat ad az energiaszektorban, amelyekre szüksége van ahhoz, hogy "magabiztosan

felkészüljön a jövőre" anélkül, hogy feláldozná a "megfizethető, megbízható villamos energiát".

A szabályok együttesen világossá teszik a széntüzelésű erőművek működésének fenntartásához szükséges beruházások mértékét a következő évtizedben is. Már bejelentették, hogy az ország meglévő széntüzelésű erőművi kapacitásának mintegy felét 2039-ig le kell állítani. Az új szabálycsomag valószínűleg további bezárásokat ösztönöz majd.

A politikák "jogosan kényszerítik a még megmaradó szénerőműveket: Takarítsanak vagy készítsenek kivonulási tervet" - mondta Julie McNamara, a Union of Concerned Scientists politikai igazgatóhelyettese.

Az intézkedést szinte biztosan megtámadják a szövetségi bíróságon, miután a korábbi döntések szűkítették az ügynökség jogi mozgásterét. A republikánusok pedig arra készülnek, hogy a Capitol Hillen a visszavonást szorgalmazzák: Shelley Moore Capito nyugat-virginiai szenátor csütörtökön a tervet illegális ajánlatnak nevezte, amely "Amerika elektromos hálózatának gerincét akarja leállítani elérhetetlen szabályozási előírásokkal".

A rendelet új vészhelyzeti védintézkedéseket tartalmaz, amelyek célja annak biztosítása, hogy a követelmények ne fékezzék meg az áramtermelést, amikor a kereslet hirtelen megugrik. A gázerőművek bizonyos vészhelyzetekben kevésbé szigorú kibocsátási értékek mellett is működhetnek.

Biden tervének alapja az a megállapítás, hogy számos erőmű esetében a "legjobb kibocsátáscsökkentő rendszer" a szén-dioxid-leválasztó rendszerek, amelyek már évtizedek óta rendelkezésre állnak, de ma még alig vannak kereskedelmi használatban a telephelyeken.

Az ügynökség "a CCS-technológia több amerikai szén- és földgázerőművön végzett többmillió dolláros mérnöki értékelésére" hivatkozott a megközelítés indoklásaként. Az inflációcsökkentési törvény szerinti kormányzati támogatások szintén hozzájárulnak a szén-dioxid-leválasztó technológia alkalmazása iránti szélesebb körű érdeklődéshez.

A rendelet azonban túlbecsüli a szén-dioxid-leválasztás bevezetésének lehetséges ütemét, mondta Dan Brouillette, az Edison Electric Institute vezérigazgatója, amely az ország néhány legnagyobb közüzemi szolgáltatóját képviseli. "A CCS még nem áll készen a teljes körű, gazdasági szintű bevezetésre, és nincs elegendő idő a 2032-ig történő megfeleléshez szükséges CCS-infrastruktúra engedélyezésére, finanszírozására és kiépítésére" - mondta.

Az EPA követelményei azon az elváráson alapulnak, hogy a szén-dioxid-leválasztó rendszerek a telephelyeken a kibocsátások 90 százalékát megállítsák. Az erőműtulajdonosok azonban rugalmasan alkalmazhatnak más technológiákat is az új határértékek betartásához.

Azoknak a szénerőműveknek, amelyek 2039. január 1-je után is üzemelni kívánnak, 2032-ig el kell kezdeniük a szén-dioxid-leválasztó rendszerek használatát, vagy más módon 90 százalékkal csökkenteniük kell a kibocsátásukat. Az EPA eredeti javaslata ennél enyhébb - 2040-es - bezárási határidőt állapított volna meg, de a kibocsátáscsökkentést két évvel korábban, 2030-ban írta volna elő.

A 2032 előtt bezárni szándékozó szénerőművek számára nem írnak elő új kibocsátás-szabályozási követelményeket.

A szén-dioxid-leválasztó rendszereket - vagy ezzel egyenértékű szennyezéscsökkentést - azon gázerőművek számára írják elő, amelyek 2032. január 1-jétől az idő legalább 40 százalékában üzemelnek. Az idő 20 százalékánál kevesebbet üzemelő gázerőművekre azonban gyakorlatilag nincsenek új korlátozások, mivel ezeket gyakran igénybe veszik a keresleti kiugró igények kielégítésére.

Összességében a követelmények "jobb döntésekre" kényszerítik a hálózatüzemeltetőket, a közművezetőket és az áramszolgáltatókat - mondta Meredith Hankins, a Natural Resources Defense Council vezető jogásza. "Megpróbálnak elmozdulni az új gáz alapértelmezett robbanásától, és inkább azon gondolkodnak, hogy "Hé, talán más lehetőségeket is meg kellene vizsgálnunk az áramtermelésre"."

(Michael Bloomberg, a Bloomberg LP - a Bloomberg News anyavállalatának - alapítója és többségi tulajdonosa 500 millió dollárt ajánlott fel a Beyond Carbon kampányra, amelynek célja, hogy 2030-ig bezárják az Egyesült Államokban megmaradt széntüzelésű erőműveket, és leállítsák az új földgázüzelésű erőművek fejlesztését. Emellett kampányt indított a világ megmaradt szénerőműveinek negyedének bezárására és az összes tervezett szénerőmű 2025-ig történő megszüntetésére).

Rigzone, 2024.04.26.

Dryad szerint a jelentések szerint Irán a Hormuzi-szoros megzavarására törekszik

A legújabb jelentések szerint Irán meg kívánja zavarni a Hormuzi-szorosban zajló műveleteket - állapította meg a Dryad Global a legfrissebb Tengerbiztonsági Fenyégetési Tanácsadóban (MSTA), amelyet április 22-én tettek közzé.

"A legutóbbi incidens, az MSC Aries hajó lefoglalása azt mutatja, hogy Irán, annak ellenére, hogy az Izrael elleni rakétaakciókkal van elfoglalva, továbbra is megakadályozza és ellenőrzi a hajók mozgását a Hormuzi-szorosban, a Perzsa-öbölben és az Arab-tengeren" - jegyezte meg a Dryad az MSTA-ban.

"Bár Irán többször is kijelentette, hogy képes lenne lezárni a fojtópontot, ennek megtétele kedvezőtlennek tűnt, mert feldühítené a szomszédos arab nemzeteket" - tette hozzá.

Az MSTA-ban a Dryad azt mondta, hogy Irán legutóbbi rakétatámadása Izrael ellen "inkább színpadias volt, mint valódi katonai művelet, mivel tudta, hogy Izrael védelmi rendszerei könnyen le tudják győzni a drón- és rakétatámadást".

"Irán valószínűleg fokozza műveleteit a könnyebben ellenőrizhető területeken, például a Hormuzi-szorosban, jelentős fenyegetést jelentve az izraeli és a NATO-hoz tartozó kereskedelmi hajókra" - tette hozzá.

A Xeneta, amely magát a vezető tengeri áru fuvarozási tarifák összehasonlító és hírszerzési platformjaként jellemzi, a hónap elején a Rigzone-hoz eljuttatott közleményében azt írta, hogy egy konténerhajó Irán általi lefoglalása a Hormuzi-szorosban április 13-án "rendkívül aggasztó, és azzal fenyeget, hogy veszélybe sodorja a közel-keleti kereskedelmi útvonalakat".

"A jelentések szerint az MSC Aries nevű hajót az iráni forradalmi gárdisták foglalták le 50 tengeri mérföldre (92 km) északkeletre Fudzsairától, az Arab-öböl bejáratát képező Hormuzi-szoroshoz közeli területen" - jegyezte meg a Xeneta a közleményben.

"A legutóbbi incidens a Vörös-tenger térségében - a Szezi-csatorna kapujában - zajló konfliktust követi, amelynek következtében az óceáni teherszállító konténerhajók a Houthis milícia rakétatámadásai miatt elkerülik a területet" - tette hozzá.

Peter Sand, a Xeneta vezető elemzője a közlemény szerint "a Vörös-tengeren és az Ádeni-öbölben amúgy is rossz helyzet most tovább romlott, és veszélybe sodorhatja a tengeri teherszállító konténerek importját és a közel-keleti olajexportot".

Honlapján a Dryad a Hormuzi-szoros egy keskeny, 21 mérföld széles csatornaként írja le, amely Iránt választja el az Arab-félszigettől.

"Ezen keresztül szállítják a világ kőolaj-likvideinek egyötödét, ami naponta mintegy 21 millió hordó vagy 1,2 milliárd dollár értékű olajat jelent" - áll a Dryad honlapján.

"Szaúd-Arábia nyersolajexportjának nagy része a Hormuzi-szoroson halad át, ami azt jelenti, hogy az olajtól függő gazdaság gazdagságának nagy része ott található, hasonlóképpen az Egyesült Államok teljes havi olajimportjának 10 százaléka halad át a szoroson" - teszi hozzá.

"Továbbá a világ cseppfolyósított földgázának egynegyedét szintén a csatornán keresztül szállítják. Ezáltal a Hormuzi-szoros nemcsak a világ legforgalmasabb hajózási útvonalává, hanem a világ olajellátásának stratégiaileg legfontosabb fojtópontjává is válik, mivel a szoros megkerülésére korlátozott alternatívák állnak rendelkezésre" - folytatódik a közlemény.

A Rigzone-nak április 17-én küldött gáz- és LNG-piaci frissítésében a Rystad Energy vezető elemzője, Lu Ming Pang elmondta, hogy "a Hormuzi-szoros stratégiai jelentőségét nem lehet

elégé hangsúlyozni, és a piaci szereplők szorosan figyelemmel fogják kísérni a térségben zajló fejleményeket".

Pang úgy jellemezte a szorosokat, mint "Katar és az Egyesült Arab Emírségek számára kulcsfontosságú ütőeret az európai és az ázsiai piacok eléréséhez".

"A feszültségek lappangása miatt a globális energiadinamikának nagy a tétje, mivel tudják, hogy bármilyen további zavar az energiaárakat felfelé repítheti" - tette hozzá Pang.

"Jelenleg a gáz- és LNG-piacok alapjai nem változtak az Irán által Izrael ellen intézett megtorló csapás ellenére, és a világpiaci árak továbbra is ezt tükrözik. Mindazonáltal a helyzet képlékeny" - folytatta Pang.

A J.P. Morgan elemzői április 20-án a Rigzone-nak küldött kutatási jegyzetükben azt írták, hogy "a Hormuz lezárása alacsony kockázatú esemény, mivel Irán mind gazdaságilag, mind politikailag lábön lövi magát azzal, hogy irritálja fő vásárlóját".

A Norvég Tengerészeti Hatóság (NMA) április 13-án a honlapján közzétett nyilatkozatában "fokozott feszültségre és fenyegetésre figyelmeztetett a Perzsa-öbölben, a Hormuzi-szorosban, az Ománi-öbölben és az Arab-tengeren".

"A legfrissebb információk és incidensek miatt az NMA óvatosságra és fokozott éberségre inti a térségben tartózkodó norvég hajókat" - áll az NMA közleményében.

"A CSO és a SSO keressenek megbízható forrásokból információkat a térségben történt fejleményekről, és szükség szerint tegyék meg a szükséges lépéseket" - tette hozzá.

"A fejleményeket a mi oldalunkról szorosan figyelemmel kísérjük, és a biztonsági szint a területen rövid időn belül változhat" - folytatta a közlemény.

Rigzone, 2024.04.26.

Zelei Gábor